

manglende, bristende Aandsdannelse, thi en virkelig Aandsdannelse forstaaer dog saa meget, at kunstneriske Værdier ere subjektive, og der er ingen paa den hele Jord, der nogen Sinde har haft Ret til at staa op og sige, at denne eller hin Retnings Kunstsmag, denne eller hin Bygning o. s. v. er en fuldkommen Krænkelse eller Forsyndelse mod Kunstens Love. For det første se vi den uendelige Relativitet, der kommer frem gennem Tiderne, for det andet maa man dog forekommer det mig, naar man vil stille sig paa de høje Standpunkter, have saa megen filosofisk Dannelse, at man begriber den afgørende Forskel mellem subjektive Forestillinger og objektive Værdier. Og det er netop det, der efter min Mening er det triste ved denne Sag, at her skal man atter se dette Skuespil med en lille emsig Klike, der tropper op og mener at have forpagtet i dette Tilfælde Kunsten og Skønheden og vil bilde alle os andre ind, at vi skulle blot tie stille og ikke paa nogen som helst mulig Maade blande os i denne Sag, den skulle de nok klare ganske alene. At virkelig saadant et Standpunkt skulde kunne være det ene gyldige og alt andet Idioti, ja det er noget, som man, for at bruge et gammelt Ord, der maaske passede for et Aarhundrede siden, kunde bilde Bønder ind. Men nu er Verden jo saa viderværdig, at Bønderne ere blevne klogere, ja endogsaa ere blevne mindst lige saa kloge som Godsejerne — i alt Fald visse Godsejere.

Johan Knudsen: Jeg skal ikke indlade mig i en kunstnerisk Diskussion med det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) alene af den Grund, at han synes at mangle alle de Forudsætninger, som vilde gøre en saadan Diskussion frugtbringende.

Heller ikke til det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) skal jeg sige mange Ord. Det ærede Medlem nævnedes Martin Nyrop som kunstnerisk Garant for den Tanke at sætte Spir paa Frue Kirke. Jeg kan nævne Etatsraad Storch, der paa ingen Maade nyder et mindre Ry end Martin Nyrop, som Garant for min Opfattelse: Saa vidt jeg forstod, talte det ærede Medlem om, at den Respekt, vi føle for Frue Kirke, maa vige for Tilførselen af ny Kunst. Men her er der jo ikke Tale om nogen Tilførsel af ny Kunst; her er der kun Tale om en Rekonstruktion af et gammelt Spir, hvis kunstneriske Værdi efter manges Mening er overmaade tvivlsom. Det ærede Medlem fra Hjørring (J. Sø-

rensen) citerede en Artikel, der i Gaar Aftes stod i Berlingske Tidende, og i hvilken Hr. Thorvald Jørgensen og Hr. Plesner bedømte, at man vilse paa Spiret ikke blot med Nutidens Øjne, men ogsaa tænke paa Slægten, der følger efter. Det kam jeg fuldt ud tiltræde. Skulle vi ganske Fremtidens Syn paa Spiret, have vi en sikker Vejledning deri, at den Generation af unge Arkitekter, der ere yngre end Hr. Thorvald Jørgensen og Hr. Plesner, afgjort er imod Spiret, medens der i Spirtilhængernes Rækker er som blæst for unge Arkitekter.

Sine Proklamationer til det danske Folk yndede Brygger Jacobsen i sin Tid at ende med Rædselsmonumentet i Kongens Have bør fjernes! Med Rædselsmonumentet i Kongens Have mente Brygger Jacobsen Willumsens Statue af Hørup. Nu forekommer denne Statue ogsaa mig uheldig, lidt karakteristisk for Hørup, uskon, en Misforstaaelse af Billedhuggerkunstens Idé. Men jeg har kendt dem, som ere særdeles glade ved denne Statue, Folk, hvis Kunstforstand man absolut ikke kan underkende, Folk, som have kendt Hørup meget nøje og beundret ham. Hvis nu Brygger Jacobsen fik Magt til at fjerne denne Statue fra det Sted, hvor den nu en Gang har faaet sin Plads, og som blev bestemmende for Kunstneren, da han skabte sit Værk, vilde han da ikke gøre en Uret mod dem, for hvem dette Værk betyder noget, hvem dette Værk giver en Kunstglæde? Jeg mener absolut jo! Selvom det kun er 1 af 100, der har denne Kunstglæde ved at se Willumsens Statue netop i disse Omgivelser, have vi 99 ikke Lov til at ringeagte denne Kunstglæde eller til at forstyrre den. Men hvor meget større Uret er det ikke, man nu vil begaa? Saa vidt jeg ved, ønsker Brygger Jacobsen dog kun, at Hørupstatuen skal bort fra Kongens Have. Mig bekendt insisterer han ikke paa, at den skal slaas i Stykker, eller at Hovedet skal tages af og et andet skrues paa. Men det er jo netop det, han vil gøre med Frue Kirke. 12 Alen af det gamle Taarn vil han rive ned, og i Stedet for vil han paaskrue et Spir, som, hvad man end vil sige om det, i alt Fald er milejernt fra den Aand, der præger Kirken. De Herrer Spirtilhængere kunne kalde dette Spir glimrende, dekorativt, pragtfuldt, hvad de ville, de kunne kalde Frue Kirke tør, trist, kedsommelig, hvad de ønske. Men udenom G. F. Hansens Betydning som Arkitekt kommer man ikke, naar man overhovedet sysselsætter sig med Bygningskunst, og at Frue Kirke er et færdigt, helstøbt og for sin Mester karakteristisk Arbejde, vil ingen kunne nægte. Derfor maa man